

3. Публічне управління та адміністрування у розвитку соціально-економічних систем.

ХАРЧЕНКО Тетяна, к.е.н., старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, Сумський національний аграрний університет

ГАСЮК Роман, магістрант кафедри публічного управління та адміністрування, Сумський національний аграрний університет

KHARCHENKO Tetyana, PhD (Economics), Senior Lecture of the Department of public management and administration, Sumy National Agrarian University

HASIUK Roman, master student of the Department of public management and administration, Sumy National Agrarian University

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

PROSPECTIVE DIRECTIONS OF IMPLEMENTATION OF THE STATE POLICY OF DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY OF UKRAINE

Поглиблення глобалізаційних трансформацій передбачає імплементацію європейських підходів в систему державного управління. Стратегічним напрямом зазначених змін є трансформація від закритої системи державного управління до системи публічного управління шляхом зростання її відкритості. В рамках формування в Україні системи публічного управління актуальності набуває визначення перспективних напрямів реалізації державної політики

розвитку аграрного сектору економіки України та обґрунтування відповідних програмних документів [5]. Зауважимо, що європейська система управління розвитком аграрного сектору передбачає виконання певних програм, обов'язковою складовою яких є визначення співвідношення необхідних ресурсів для реалізації програми та результативних показників розвитку. При цьому в Україні також запроваджену систему управління розвитком аграрного сектору в рамках реалізації програм, проте, як показує досвід, результативність виконання визначених програмних показників є низькою [4, с. 149].

Враховуючи сучасні процеси децентралізації доцільним є впровадження концепції сталого розвитку аграрного сектору в сферу публічного управління шляхом імплементації дворівневого комбінованого підходу, який включає інструменти державної підтримки та можливості формування доданої вартості на місцевому рівні. В даному аспекті багаторічний міжнародний досвід визначає низку ефективних інструментів підтримки сталого розвитку аграрного сектору: наявність стратегій розвитку, запровадження комплексу заходів щодо розвитку підприємництва, диверсифікацію сільськогосподарського виробництва, запровадження маркетингових інструментів розвитку територій, державно-приватне партнерство [1, с. 121].

Важливість досягнення сталості показників розвитку аграрного сектору економіки України обумовлена не тільки його експорт орієнтованою спрямованістю, а й вагомістю впливу щодо забезпечення продовольчої безпеки. Особливої актуальності окреслені питання набувають в контексті інтеграції України в європейське співтовариство та зміни вектору розвитку аграрного сектору з орієнтацією на дотримання вимог концепції сталого розвитку, що безпосередньо поглиблює вимоги до забезпечення збереження навколишнього середовища та екологічності виробництва, в тому числі й аграрного [6, с. 990]. Визначені зміни обумовили необхідність перегляду, діючої протягом багатьох років, концепції соціально-економічного розвитку в частині визначення трьох рівноважних складових: економічної, соціальної та екологічної.

В контексті дотримання вимог концепції сталого розвитку аграрного сектору в окремій площині розглядається питання щодо посилення вимог до якості сільськогосподарської продукції для забезпечення світової продовольчої безпеки [2]. При цьому саме досягнення належної якості продукції є одним із ключових аспектів сталого розвитку аграрного сектору, який інтегрує зі всіма структурними елементами концепції: економічною, соціальною та екологічною складовими. А тісний зв'язок аграрного виробництва з природними чинниками визначає важливість врахування екологічної складової, як в контексті збереження навколишнього середовища, так і в частині дотримання вимог щодо якості продукції та умов життя населення. Однак очевидним є той факт, що лише за умови досягнення сталості розвитку економічної складової з'явиться можливість забезпечення соціальної та екологічної складових [3].

Відсутність на законодавчому рівні чіткої регламентації умов ведення сільськогосподарського виробництва призвела до неконтрольованого застосування агровиробниками хімічних засобів захисту рослин, значних скидів відходів виробництва, деградації земель сільськогосподарського призначення тощо [3]. При цьому, ключовими факторами, котрі вплинули на формування зазначеної негативної ситуації є тісна залежність процесу сільськогосподарського виробництва від природних чинників, застаріла матеріально-технічна база, відсутність резерву фінансових ресурсів на покриття збитків тощо. Окреслені фактори здійснюють найбільший негативний вплив на представників малого та середнього агробізнесу, що визначає необхідність формування механізмів державної підтримки зазначених груп виробників [6, с. 989].

Окреслені зміни є вкрай важливими та обґрунтовують необхідність постійного моніторингу перспективних напрямів реалізації державної політики сталого розвитку аграрного сектору. Адже не можливо досягти зростання ефективності аграрного виробництва без виваженої політики державного регулювання на місцях [5]. На сьогодні, найбільшим досягненням є запровадження адміністративно-територіальної реформи, котра дозволяє

сформувані, в нормативно-правовому полі, необхідний інституційний базис з урахуванням вимог концепції сталого розвитку. Однак посилення глобалізаційних викликів не обумовило відповідної активної реакції з боку державної влади в частині адаптації діючих інструментів державного регулювання аграрного сектору до змін зовнішнього середовища.

Література:

1. Кахович О.О., Южека Р.С. Особливості державного регулювання економіки//Актуальні проблеми держави і права: фахове вид. 2015. №75. С. 119-126.
2. Концепція розвитку сільських територій на період до 2025 року: Розпорядження КМУ № 995/2015 від 23.09.2015 р.//База даних «Законодавство України»/КМУ України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80> (дата звернення 29.10.2021 р.)
3. Латинін М. А. Теоретичні підходи щодо визначення механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору економіки України//Галузеве управління: електрон. наук. фахове вид. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej2/txts/galuz/05lmaseu.pdf> (дата звернення 29.10.2021 р.)
4. Ніжніков М. Л. Принципи та функції державного регулювання аграрного сектора //Економіка та держава: фах. вид. 2014. № 4. С. 147–149.
5. Пасінович І.І., Сич О.А. Модернізація механізмів державного регулювання економіки України. сайт: [URL:http://sg-sofia.com.ua/modernizaziya-mehanizmi-derjanmogo-regulivannya-ekonomiki-ukraini](http://sg-sofia.com.ua/modernizaziya-mehanizmi-derjanmogo-regulivannya-ekonomiki-ukraini) (дата звернення 29.10.2021 р.)
6. Сизоненко О.В. Теоретичні підходи до формування механізмів державного управління сталим розвитком територій // Молодий вчений: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 11(2). С. 987-992. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11%282%29_114 (дата звернення 29.10.2021 р.)